

nőknek visszafizetését valorizált értékben kívánták. Ezen kívánásokhoz az igazgatóság utólag hozzájárult és 1924 június 26-án elhatározta, hogy a kölcsönök „valorizált értékben fognak jóváírtni“.

A tényállás tisztázása érdekében a bíróság megállapítja még azt is, hogy panaszos részvénytársaság családi vállalat, hogy V. I. időközben meghalt és hogy az 1923. üzletévre vonatkozó övzáró közgyűlés alkalmával a társaság 800 darab részvénye közül a felterjesztett iratoknál levő jegyzőkönyvi kivonat szerint 198 Sz. J., 157 V. L. és 240 özv. V. I.-né birtokában volt és hogy az 1923. üzletévről szóló igazgatósági jelentés szerint néhai V. I. „a részvénytársaság ügyeit teljhatalommal intézte“.

Ezen adatok alapján a bíróság megállapította azt, hogy a szóbanforgó kölcsönök folyósítása alkalmával olyan igazgatósági határozat vagy szerződés, amely a vállalatot a valorizációs értékkülönbözet megtérítésére kötelezte volna, nem létezett, de nem volt 1923 december 31-én sem, amely napon az értékkülönbözet a két hitelező javára iratott. Magánjogi címen alapuló kötelezettség az árfolyamkülönbözet folyósítására az 1923. üzletév folyamán nem állott fenn és az igazgatóság csak utólag és önként járult hozzá ahhoz, hogy az értékkülönbözet a részvények két birtokosa javára irassék, vagyis, hogy a családi vállalat az Sz. és V. családnak az elől számjelzett összeget értékkülönbözet címen folyósíthassa.

Az 1923. évi december 31-én a nevezett részvényesek javára irt értékkülönbözet tehát kötelezettség nélkül teljesített ingyenes szolgáltatás volt és mint ilyen az 1922. évi XXIV. t.-c. 14. §-ának 4. pontja alapján helyesen számítottatott hozzá a mérlegszerű nyereséghez.

Külföldi értékpapirokból eredő kamat- és osztalékjövdelem csak viszonzossági szerződés, vagy a T. H. Ö. 4. §-ához fűzött Ut. 3. bekezdésének feltételei mellett (elszakított területről származó jövedelem) adómentes. (M. Kir. Közig. Bíróság 24.318/1926. P. sz.)

Panaszos elsősorban azt kifogásolja, hogy a fix kamatozású cseh és lengyel értékpapirokból eredő kamatjövdelem az adóalaphól nem vonták le.

A bíróság ezt a kifogást alaptalannak találta.

A panaszos vállalat ezen kifogást arra alapítja, hogy az 1925. évi 400/P. M. számú H. Ö. 4. §-ának 2. bekezdése szerint a külföldről származó kamatjövdelem csak akkor adóköteles, ha az illető állammal viszonzosság az adókötelezettség tekintetében nem áll fenn, a szóbanforgó kamatok pedig olyan államokból erednek, amelyekkel a viszonzosság fennforog.

A Csehszlovák köztársasággal az egyenes adók tekintetében a kétszeres adóztatás elhárítása céljából kötött és az 1924. évi XXII. t.-c.-kel becikkelyezett egyezmény azonban az értékpapirokról származó jövedelem kétszeres megadóztatásának elhárításáról nem rendelkezik, sőt a 2. cikk 4. bekezdésében kifejezetten megmondja, hogy a viszonzosság a bányarészvények, részjegyek, részvények és egyéb értékpapirokból eredő jövedelmekre nem vonatkozik. A lengyel köztársasággal kötött és az 1925. évi XXVII. t.-c.-kel becikkelyezett kereskedelmi egyezmény pedig a külföldi papirokból származó kamatjövdelemről nem rendelkezik és csupán azt köti ki, hogy a szerződő államok területén az egyik államban létező társaság által a másik államban alapított fióktelepeket nem fogják magasabb adók terhelni, mint bármely harmadik állam társaságait.

A viszonyosság tehát úgy a Csehszlovák, valamint a Lengyel köztársasággal szemben az értékpapirokból származó jövedelmek kétszeres megadóztatásának elkerülésére nézve nem forogván fenn, a szóbanforgó kamatjövedelmek az 1925. évi 400/P. M. számú H. Ö. 4. §. 2. bekezdése alapján jogosan vonattak adó alá.

Panaszos további kifogása az, hogy az osztrák részvények osztalékát a mérlegszerű nyereségből nem hozták levonásba.

Ezt a kifogást is alaptalannak találta a bíróság, mert az Osztrák köztársasággal a kétszeres adóztatás elhárítása tárgyában kötött és az 1925. évi XXXIX. t.-c.-kel becikkelyezett egyezmény 3. cikk 4. bekezdése értelmében a viszonyosság a bányarészvényekre, részvényekre, részjegyekre és egyéb értékpapirokra nem terjed ki.

Panaszos végül azt kifogásolja, hogy a prágai Continentale Részvénytársaság részvényeiből származó jövedelemnek csak a felét vonták le a nyereségből, holott ez a vállalat a panaszos intézet volt felsőmagyarországi és prágai főigénységeiből alakult és így a felhívott H. Ö. 4. §-ához fűzött utasítás 3. bekezdése értelmében a részvényeiből eredő jövedelem itt adómentes.

A bíróság ezt a kifogást is alaptalannak találta.

Az 1925. évi 400/P. M. számú H. Ö. 4. §. 2. bekezdéséhez fűzött utasítás 3. bekezdésének 2. pontja szerint azon vállalatok részvényeiből származó jövedelem után nem kell Magyarországon társulati adót fizetni, amely vállalatok belföldi vállalatnak az átkapcsolt területen volt telepeiből alakultak át az átkapcsolt területen működő külföldi vállalatokká és igazolják azt, hogy az átkapcsolt területen a magyar társulati adónak megfelelő adóval megrovattak.

Panaszos vállalat azt, hogy a Continentale Biztosító Részvénytársaság prágai bejegyzett cég a pozsonyi és kassai főigénységei után társulati adóval megadóztatott, az innen elrendelt bizonyítás során igazolta, de nem igazolta azt, hogy a szóban forgó prágai intézet a panaszos részvénytársaságnak az 1928 november elseje előtt az átkapcsolt területen volt telepeiből alakult és ezért a szóbanforgó kamatjövedelem az adóalaphoz levonható nem volt.

A házgondnoki tevékenységből eredő bevétel, ha nem szolgálati szerződésből ered, általános forgalmi adó alá esik. (Közig. Bíróság 21.712/1926. P. sz.)

A pénzügyi hatóság a vitás általános forgalmi adót azért állapította meg, mert a panaszos házgondnoki foglalkozásból 1921. évi szeptember hó 1-től 1925. évi január hó 23-ig terjedő időben elért bevételei után általános forgalmi adót nem rótt le.

A vizsgálat során megállapított tényállás szerint a panaszos U. V. gráci Jakos budapesti házainak a gondnok a s e minőségében köteles a házbéreket évnegyedenként beszédni, a házak tisztántartását, a netán felmerülő javításokat ellenőrizni és a házadóügyeket ellátni, a kiadások levonása után fennmaradó házbért a háztulajdonosnak elküldeni. Ezért a tevékenységeért a beszedett bruttó házbér fél százalékát kapja díjazásul.

A panaszos az általános forgalmi adó megállapítását azért támadja, mert adóköteles tevékenységet nem folytat.

A panasz alaptalan.

Az 1921. évi XXXIX. t.-c. 29. §-ának 1. bekezdése értelmében általános forgalmi adó alá esik mindenki, aki az őstermeléstől különböző bármilyen önálló, bevétel-elérésére irányuló kereseti tevékenységet fejt ki, az adó tárgyát pedig a 30. §. 1. bekezdése szerint az önálló kereseti tevékenység körében történt áruszállítás vagy munkateljesítmény képezi.